1806. No. 112

VRIESCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 18 SEPTEMBER.

HONGARYEN.

SEMLIN *den* 18 *Augustus.* In Servien vervolgt *Czerni-Georges* zyne behaalde voordelen met nadruk. In Asiatisch Turkyen alleen is het tegenswoordig minder onrustig dan te voren, en in Egypten begint den Handel een beter aanzien te krygen. Zo veel goeds kan men van Bosnien niet zeggen. Veele Districten langs de Save zyn door de gedurige twisten tusschen de Turken en Christenen vernield. De Scheepvaart houd op en den Koophandel is bedorven. Den 8 of 9 dezer Maand kwamen uit het Camp naby Schabatz, in den omtrek van Mazsowane eenige honderden Turken te paard die veel Vee wegnamen, doch op het ogenblik dat zy de Drina weder over zouden trekken, wierden zy door de Insurgenten overvallen, die hun het gestolen Vee afnamen, naar hun Camp terug joegen, hun daar in aangrepen, sloegen, en hun dwongen, om in de Forteres hun behoud te zoeken. De Turken hebben by die gelegenheid al hun Kanon verloren. De Servische Insurgenten namen alle maatregelen om storm te lopen, om daar door van deze lange belegering een einde te maken. Aan den anderen kant besloten de Belegerden om door eenen moedigen uitval de belegering te doen ophreken, of om ten minsten door den Vyand heen te slaan. De bezetting heeft in de daad eenen uitval gedaan, maar dezelve is niet gelukkig uitgevallen; zy wierd door de Insurgenten geslagen en tot in de Forteres vervolgt. De Insurgenten maakten zich meester van de Voorsteden en de Forten, en twyffelden er niet aan of die sterkte zou zig weldra moeten overgeven; wanneer 1800 Turken, die zich nog met anderen versterkt hadden, en over de Drina getrokken waren, zich vertoonden, en de Insurgenten dwongen om met verlies al het gewonnene te verlaten, en den omtrek van Schabatz te ontruimen. Deze onderscheiden gevegten hebben naar allen schyn het gerucht, als of die sterkte door de Insurgenten veroverd was, verspreid.

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

WEENEN *den* 31 *Augustus.* De Graaf *van Stadion*, Minister der Buitenlandsche Zaaken, heeft dezer dagen een bezoek afgelegd by den Heer *de la Rochefaucault*, en is gedurende drie ouren met hem in gesprek geweest.

De protokollen der informatien omtrent het gedrag van den Generaal *Mack* in den laatsten Oorlog zyn den Keizer voorgelegd, en het staat thans aan Z. M. om de zaak aan den Krygsraad te stellen, of zelf uitspraak te doen.

De Ministers der Hoven van Berlin, Stuttgard en Munchen, de Graaven *van Görz*, *van Beroldingen* en de Baron *van Rechberg*, worden eerstdaags hier verwagt. De Baron *van Reitzenstein* is, zegt men, in deze hoedanigheid door den Groothertog van Baden benoemd. De Baron *van Hügel*, zal, van de zyde van ons Hof, zig naar Berlin; de Graaf *van Stadion* naar Munchen; de Baron *van Schall* naar Stuttgard; de Graaf *van Zichy* naar Carlsruhe en de Baron *van Buol-Schauenstein* naar Dresden begeven.

De regeerende Prinses *van Schwartzenberg*, is met haar gantsche Familie naar Brussel vertrokken, tot bywoning van het Huwelyk haars Broeders den Erfprins *van Ahremberg* met de Prinses *Tascher de la Pagerie.* Haar Echtgenoot, die zig nog te Parys bevind, zal zig insgelyks tot dat zelfde einde naar Brussel begeven.

Men ziet thans in het licht het Keizerlyke Patent met opzigt tot de Finantien; het daarstellen van een duurzaam Fonds tot de allengse intrekking en vernietiging der Weener Bank-Billietten is het hoofdoogmerk van hetzelve. Zyne Maj. heeft als de voornaamste maatregelen daartoe bepaald: eene lening van 75 Millioenen in Bank-Billietten; de heffing van 50 ten honderd op de Cynsen in de Landen van Bohemen, Oostenryk en Gallicien, gedurende de vyf Militaire Jaaren 1807—1811; de verhoging gedurende dienzelfden tyd op den Impost van het Zout, den Tabak, het Briefport en de Tolregten, als ook eene afzonderlyke belasting op het Goud en Zilverwerk; ook zullen de Uitgaven op eene aanmerklyke wyze verminderd worden.

FRANKRYK.

PARYS *den* 9 *September.* Een ieder heeft het oog gevestigd op den zamenloop der omstandigheden, in het oogenblik, dat de Onderhandelingen tusschen de Fransche en Engelsche Gevolmagtigden nog steeds voortduren, na de weigering van den Keizer *Alexander*, om het reeds gesloten verdrag van Vreede tusschen Frankryk en Rusland te bekragtigen; evenwel is, volgens de waarschynlykheden, de verwagting, dat de Onderhandelingen tot stand zullen komen, door dit voorval min of meer verflaauwd, en daar blyft thans slegts eene zwakke hoop van eenen goeden uitslag over. Ondertusschen, even zo als de tekening van den Vreede met Rusland onmiddelyk gevolgd werd door de eerste maatregelen tot ontruiming van Duitschland door de Fransche Troepen, zo schynt ook het onverwagt besluit van het Hof van Petersburg, van het verwerpen van den getekenden Vreede, den Keizer *Napoleon* aanstonds te hebben doen besluiten, tot de terugkomst van het groote Leger op het Fransche Grondgebied, alwaar reeds eenigen van deszelfs Corps waren aangekomen, en het zelve zig wel dra geheel verzameld zou vinden, tegen bevel te geven. Het Kamp van Meudon, in het welk de eerst teruggekomen Troepen vereenigd waren, en welks uitgestrektheid weldra niet toereikende zou geweest zyn voor de nog te verwagten Troepen, staat opgebroken te worden, en men verzekert, dat er bevelen gezonden zyn aan den Marschalk Prins *Berthier*, Minister van Oorlog en Generaal Majoor van het groote Leger, om den terugtogt van het grootste gedeelte zyner magt, welke reeds begonnen is, of stond ondernomen te worden, niet te doen voortgaan.

Het niet bekragtigen van de zyde van Rusland van het Vreedestractaat tusschen het zelve en Frankryk, na in het Officieele Dagblad gemeld te zyn by een Artikel, heeft aanleiding gegeven om in den *Argus* en in verscheiden andere Dagbladen dezer Hoofdstad de volgende nadere aanmerkingen te plaatzen:

„ Het Vreedes-Tractaat tusschen Frankryk en Rusland is door den Keizer *Alexander* „ niet geratificeerd. Moeilyk zou het zyn, voor deze zonderlinge weigering, eene slegts „ aanneemlyke verontschuldiging of beweegreden in de wetten der algemene of byzondere „ Zedekunde te vinden. Men zal niet kunnen zeggen, dat de Russische Gemagtigde zynen „ last te buiten gegaan is. Nimmer was eene magtiging onbeperkter, nimmer eene be„ lofte van Ratificatie plegtiger en stelliger. Men heeft opgemerkt, dat de Kabinetten van „ Londen en van Petersburg, gedurende den loop dezer Onderhandeling, op eene altyd „ overeenstemmende wyze gehandeld hebben, het zy om ze te bespoedigen, het zy om „ ze te vertragen, het zy om ze af te breken. Zodra het Tractaat gesloten was, zond de „ Heer *van Oubril* openlyk eenen Courier naar Londen, om den Russischen Ambassadeur „ daar van te verwittigen. Zulks kon aangezien worden als de voorbarige bekendmaking „ van een Tractaat het welk het *Keizerlyk woord* als geratificeerd moest doen beschouwen. „ Ondertusschen deed Rusland buitengewone ligtingen van Krygsvolk; Engeland, dit wist „ men, maakte toebereidzels tot Expeditien; maar, het *Keizerlyk woord* gegeven zynde, „ kon men niet nalaten de Ratificatie als zeker te verwagten. En zodanig was het ver„ trouwen, het welk de Keizer *Napoleon* in de goede trouw van den Russischen Keizer „ stelde, dat hy dien Vorst daar van het onwederlegbaarst blyk gaf, door van stonden aan „ alle Vyandelykheden te doen ophouden; eene edelmoedige overhaasting, welke ons her„ innert aan de terug zending der Russische Krygsgevangenen aan *Paul I.*, en die der Kei„ zerlyke Garde aan deszelfs Zoon in den jongsten Veldtogt; eene edelmoedigheid, die op „ eene vry zonderlinge wys afsteekt by de voortduuring der vyandige gevoelens, door den „ Keizer van Rusland tegen den Keizer der Franschen aan den dag gelegd, en die genoeg „ zyn zou, om ons een juist bezef te geven van het onderscheid, dat tusschen de zaak „ des eenen en die des anderen is.

„ Dat de Keizer van Rusland openlyk verklare, welke nieuwe grieven hy tegen Frank„ ryk heeft? Getrouw aan de grondbeginzelen van het Tractaat van Presburg, heeft die „ Mogendheid niet anders gedaan dan deszelfs uitvoering te voltooyen. De Rhyn Confe„ deratie is daar van slegts een noodwendig gevolg, daar zy de onafhanglykheid der Staa„ ten, waar uit zy zaamgesteld is, verzekert, onherroeplyk derzelver betrekkingen vast „ stelt, en die in verband brengt met derzelver belangen. Deze verbindnis was reeds „ zints lang vooruitgezien en gewenscht, als onmisbaar voor de rust van Europa. De On„ derhandelingen tusschen de Leden van het Duitsche Ryk, welke dezelve ten gevolge „ gehad hebben, waren verscheiden Maanden begonnen, voor dat de Heer *van Oubril* te „ Parys aankwam. De overeenkomst van het Bondgenootschap was gesloten en bekend, „ alvorens het Vreedes Tractaat met Rusland getekend wierd. Frankryk bleef in dezelfde „ houding, en die Mogendheid alleen had het regt om te klagen, dat eene Russische Di„ visie een Neutraal Grondgebied bleef bezet houden.

„ By gebrek van openlyke schynredenen, laten wy de geheime redenen dier Vreede„ breuk opsporen: wy zullen vinden, dat zy niet beter met de belangen van Rusland, „ dan met de Wetten van eer en billykheid overeenkomen.

„ Zedert vyftien Jaaren, doet men Frankryk eenen Oorlog aan, die, wel is waar, me„ nigwerf van naam en van voorwendzel veranderd is, doch welk standvastig doel geweest „ is, Frankryks magt te vernielen of te verminderen. Al de hinderpalen, echter, welken „ men aan die Mogendheid heeft in den weg gelegd, hebben haar alleen tot zo veele trap„ pen gediend, om zig te verheffen; het lot der Wapenen heeft aan haare overmagt geen „ andere grenzen gelaten, dan haare eigen gematigdheid; en zo groot is haar geluk ge„ weest, dat haare hardnekkigste Vyanden geen ander redmiddel, geen anderen weg om „ haaren loop te stuiten, hebben weten uittedenken, dan Vreede met haar te maken. „ Op het ogenblik, toen het Engelsch Ministerie eene andere zamenstelling bekwam, „ verscheen te Londen een Geschrift, onder het opzigt der nieuwe Ministers opgesteld; „ en ten tytel voerende: *onderzoek van den toestand der Natie*, in welk Geschrift deze me„ ning te kennen gegeven word, op eene wyze, die by de opstelers minder het verlan„ gen naar Vreede, dan wel de overtuiging van deszelfs noodzaaklykheid te kennen geeft. „ De Schryver, aan de oude Ministers hunne onvoorzigtigheid, hunne overhaasting, hun„ ne slegt zaamgestelde en nog slegter bestuurde Coalitien verwytende, wees op den Vree„ de, als het beste middel, om te eenigen tyde Frankryk met eenen gunstigeren uitslag „ aan te tasten, door trapsgewys deszelfs Krygshaftigheid uit te blusschen, deszelfs ver„ bindnissen te vernielen, en daar tegen de verliezen zyner eigen Bondgenooten te her„ stellen; door, eindelyk, de gelegenheid te geven om ontwerpen te beramen, welker „ uitvoering van minder gevaar verzeld mogt gaan, en tot die uitvoering gunstiger ogen„ blikken aftewagten. De *Morning-Chronicle*, in zyne Nommers van 21 en 22 Aug. dit „ denkbeeld uitbreidende, schroomt niet te verzekeren, dat in het tegenwoordig ogenblik „ geen Mogendheid hoegenaamd in staat is, om aan Frankryks voorspoed verhindering toe „ te brengen, en raad op dien grond de Vyanden dier Mogendheid, hunne gevoeligheid „ uit te stellen.

„ Dus, volgens de bedaardsten der Engelsche Schryvers, kunnen de Britsche Gouverne„ menten in den Vreede niets anders zien dan een middel, om met meer voordeel den „ Oorlog te voeren. De onderhandelingen, welken het Britsch Gouvernement doet aan„ vangen, zyn dus slegts valstrikken, en de olyftak, welke het toereikt, is vergiftigd. „ In zulke omstandigheden, met zodanige Vyanden, is Frankryk dankbaarheid verschuldigd „ aan hem, die, hunne oogmerken doorziende, het middel gevonden heeft om ons te be„ veiligen voor de gevaren, die ons bedreigen. Maar, door een gevolg der noodlottigheid, „ die aan alle hunne Zamenzweringen verbonden schynt, hebben zy, door hunne geheimen „ te verraden, nogmaals hunne zaak bedorven. Hun toestand is niet beter, dan by het „ eind van den jongsten Oorlog. Zy bezitten geene ervarener Generaals, geen geoeffender „ Soldaten, geen beter doordagte ontwerpen. Indien zy op het vaste Land nog Bondge„ noten vinden, is het, om dezelven in een onmisbaar verderf te slepen. De Keizer „ *Napoleon* heeft in hunne gedagten gelezen; hy heeft alles gezien, wat hy doen moest, „ om van zyne overwinning gebruik te maken; hy heeft gezien, dat hy zyne Krygshou„ ding bewaren moest; en, gelukkiglyk voor de volgende rust van Europa, zullen zy, „ die slegts Wapenschorsingen begeren, zy die slegts op het insluimeren des Keizers uit„ zien, en hun woord niet beter houden dan hunne Tractaten, hem nog gedugter we„ dervinden, dan in de vlakten van Austerlitz."

Onder de Antwoorden, die door de Vergadering der Joodsche Gedeputeerden alhier zyn gegeven, op de aan haar voorgestelde Vragen, zyn byzonder die aanmerklyk, die op de *derde*, *vierde*, *vyfde* en *zesde* Vragen:

Derde Vraag. — *Kan eene Jodin met een Christen trouwen, en eene Christinne met eenen Jood? — of vordert de Wet, dat de Joden alleen onderling huwen.*

Antwoord. — De Wet zegt niet, dat eene Jodin niet met een Christen, noch eene Christinne niet met eenen Jood mag trouwen; zy zegt evenmin, dat de Joden niet dan onderling mogen huwen.

De Wet verbied slegts uitdruklyk de Huwelyken met de zeven Kanaanitische Volken, met *Ammon*, *Moab* en met de Egyptenaren.

Het verbod met opzichte der zeven Natien is volstrekt; dat met *Ammon* en *Moab* bepaald zich, volgens verscheiden Talmudisten, slegts by de Mannen dier beide Natien en niet by Vrouwen. —— Men gelooft zelfs, dat dezen den Joodschen Godsdienst moeten omhelsd hebben; — wat de Egyptenaren betreft, bepaald zich dit verbod tot by het derde geslacht.

Dit verbod is slegts toepaslyk op de Volken, welke Afgodendienaars waren. De Talmud verklaart plegtiglyk, dat de latere Volken zulks niet zyn, vermits zy, gelyk wy, den God van Hemel en Aarde aanbidden.

Ook hebben er, op verschillende tyden, in Frankryk, Spanjen en Duitschland, Huwelyken, tusschen Joden en Christenen, plaats gehad. Dezelven werden vervolgens door de Wetten der Vorsten in de Staten, alwaar zich Joden bevonden hebben, dan eens gedoogd, dan eens verboden. Er bestaan thans eenigen in Frankryk; doch men moet niet onbekend laten, dat het gevoelen der Rabbynen strydig is met deze zoort van Verbintenissen, volgens hunne Leer; hoe zeer de Mosaïschen Godsdienst den Joden niet verboden heeft eene Echtverbintenis aan te gaan met de geenen die niet van hunnen Godsdienst zyn. Niettemin, dewyl het Huwelyk, volgens den Talmud, om voltrokken te worden, Godsdienstige Ceremonien vereischt, *Kidusjiem* geheten, mitsgaders de, in dergelyk geval gebruiklyke, zegening, is geen Huwelyk voor den Godsdienst wettig, dan voor zo veel die plegtigheden zyn vervuld geworden. Dezelven kunnen het niet worden, met opzichte van twee Menschen, die niet, even gelyk, deze plegtigheden als heilig beschouwen, en in dat geval, zouden zich de Echtgenooten kunnen scheiden, zonder de Godsdienstige Echtscheiding te behoeven. Zy zouden beschouwd worden als Burgerlyke en niet als Godsdienstiglyk gehuwd.

Dusdanig is het gevoelen der Rabbynen, Leden der Vergadering, over het algemeen. Zy zouden zich niet sterker bevoegd achten, om het Huwelyk eener Christinne met eenen Jood of dat eener Jodin met eenen Christen intezegenen, dan de Catholyke Priesters tot de inzegening van zoortgelyke vereenigingen zouden toestemmen.

De Rabbynen erkennen nogthans dat de Jood, welke met eene Christinne trouwt, daardoor in de oogen zyner Geloofsgenoten niet ophoud Jood te zyn, even gelyk de geen, die Burgerlyk en niet Godsdienstiglyk eene Jodin trouwt.

Vierde Vraag. — *Zyn de Franschen in de oogen der Joden hunne Broeders of Vreemdelingen?*

Antwoord. — In de oogen der Joden zyn de Franschen hunne Broeders en geene Vreemdelingen.

De geest der Mosaïsche Wetten is overeenkomstig deze wyze van de Joden te beschouwen.

Toen de Israëlieten eene Natie op haar zelven uitmaakten, schreef hunne Godsdienst hen voor: de Vreemdelingen te beschouwen als hunne Broeders; het is met eene alles afdoende zorgvuldigheid, dat hun Wetgever hen beveelt, dezelven te beminnen.

„ Herinnert U, zeide Hy aan hen, dat gy Vreemdelingen in Egypten geweest zyt." (Exodus XXIII: 9.) Mozes beveelt hen eene welmeenende achting jegens de Vreemdelingen, niet slechts als enkele vermaning tot de Staatkunde en maatschappelyke Zedekunde, maar als eene door God zelven opgelegde verpligting.

„ Wanneer gy op uwe Velden Oogst, zeide Hy tot hen, keert dan niet derwaards te„ rug, om de agtergelaten Koornairen te halen, laat dezelven voor de Armen, den „ Vreemdeling en de Weduwe. (Deut. XXIV: 19. —— Mishandeld den Vreemdeling „ niet, doet hem geen ongelyk, bemind hem, geeft hem Brood, voorziet hem van Kle„ deren in zyne behoefte. Ik ben de HEERE uw God; de HEERE bemint den Vreem„ deling." (Levit XIX: 33, 34. — Deut. X: 18, 19.)

By deze welgezinde gevoelens, jegens den Vreemdeling, voegt Mozes de algemeene liefde voor de menschheid: „ Bemin uwen naasten gelyk U zelven." (Levit. XIX: 18.) Ook David drukt zich in deze bewoordingen uit: „ De HEERE onze God is vol goed„ heid, zyne barmhartigheid strekt zich over alle zyne werken uit." (Psalm CXLV: 9.) Deze Leer werd door den Talmud beleden.

Den genen, welke de *Geboden Noachs* naarleven, zegt een Talmudist, welke gevoelens zy ook, voor het overige, mogen koesteren, zyn wy verpligt als onze Broeders te beminnen; hunne Zieken te bezoeken, hunne Dooden te begraven, hunne Armen bytestaan, even gelyk die van *Israël*; in één woord, er is geene daad van menschheid, waaraan zich een waar *Israëliet* kan onttrekken jegens den genen, die de *Geboden Noachs* betragt. Waarin nu bestaan deze Geboden? 1. In zich van den Afgodendienst te verwyderen. 2. Niet te Godlasteren. 3. Zich van alle Onkuischheid te onthouden. 4. Zynen evennaasten niet te dooden noch te kwetzen. 5 Niet te stelen noch te bedriegen. 6. Geen Vleesch van Dieren te eten, dan na dezelven geslagt te hebben. Eindelyk 7. De gerechtigheid te handhaven. Alle onze beginzelen maken het ons dus tot pligt *de Franschen te beminnen als onze Broeders.* Een Heiden den Rabbyn *Hillel* nopens den Joodschen Godsdienst geraadpleegd hebbende, en willende weten waarin dezelve bestond, antwoorde hem *Hillel:* „ *Doe niet* „ *aan uws gelyken het geen gy niet wilt dat U geschiede.*" Zie daar, zeide hy, den Godsdienst, al het overige is er slegts eene gevolgtrekking van. Een Godsdienst, welke zulk eenen grondslag heeft, een Godsdienst, die beveelt den Vreemdeling te beminnen, die de uitoeffening der maatschappelyke deugden predikt, vordert met nog meerder reden, dat deszelfs belyders hunne Medeburgers als hunne Broeders beschouwen.

En hoe zouden zy hen anders kunnen beschouwen, wanneer zy denzelfden grond bewonen, door datzelfde Gouvernement en door dezelfde Wetten geregeerd en beschermd worden, wanneer zy dezelfde Rechten genieten en dezelfde pligten vervullen? Tusschen den Jood en den Christen bestaat er een band te meer, welke in volle mate het verschil van Godsdiensten vergeldt, deze is de band der erkendtenis, dat gevoel, ons eenvoudiglyk

door verdraagzaamheid ingeboezemd, heeft door de nieuwe weldaden der Regeering; zedert agtien Jaaren, eenen trap van veerkragt verkregen, welke in alle deelen ons lot aan het gemeen lot der Franschen hecht. Ja! *Frankryk is ons Vaderland! de Franschen zyn onze Broeders!* en daar die luisterryke tytel ons in onze eigen oogen vereert, strekt dit ten waarborg, dat wy nooit zullen ophouden dien te verdienen.

Vyfde Vraag. — *Welke zyn, — in beide gevallen, — de betrekkingen, die hunne Wet hen veroorloofd met die Franschen, welke niet van hunne Godsdienst zyn, te onderhouden?*

Antwoord. — Deze betrekkingen zyn dezelfde, welke tusschen eenen Jood en eenen anderen Jood bestaan; wy erkennen geen ander onderscheid dan dat van het Opperwezen ieder op zyne wyze aantebidden.

Men heeft op het Antwoord op de vorige Vraag gezien, welke de betrekkingen zyn, die de Wet van Moses, de Talmud en het gebruik ons voorschryven jegens de Franschen, welke niet van onzen Godsdienst zyn; thans daar de Joden gene Natie meer uitmaken, en zy het voordeel genieten van in de *groote Natie* te zyn ingelyfd, het geen zy als eene Staatkundige verlossing beschouwen, is het niet mooglyk, dat een Jood eenen Franschman, die niet van zynen Godsdienst is, anders behandele, dan hy eenen zyner Geloofsgenoten behandeld.

Zesde Vraag. —— *Beschouwen de Joden, die in Frankryk zyn geboren en door de Wetten als Fransche Burgers behandeld worden, Frankryk als hun Vaderland? Zyn zy verpligt het te verdedigen? Zyn zy gehouden er de Wetten te gehoorzamen, en alle de bepalingen van het Burgerlyk Wetboek optevolgen?*

Antwoord. —— Menschen, welke een Vaderland hebben aangenomen; die er zedert veele geslachten hun verblyf in hebben; die, zelfs onder het gebied der byzondere Wetten, welke hunne Burgerlyke regten verkorten, aan hetzelve genoeg gehecht waren, om, liever dan het ongeluk van het te verlaten aan dat den voorrang te geven van niet in alle de voordeelen der overige Burgers te deelen, kunnen zich in Frankryk niet dan als Franschen beschouwen, en de verpligting om het te verdedigen is in hunne oogen een even vereerende als dierbare pligt.

Jeremias (Kapittel XXIX) beveelt den Joden aan, Babel als hun Vaderland te beschouwen, en hoewel zy er slegts 70 Jaaren moesten blyven, vermaant hy hen het Veld te beploegen, Huizen te bouwen, te zaaijen en te planten. Zyne aanbeveeling werd derwyze, gevolgd, dat Esdras (Kapittel II) zegt, dat, toen *Cyrus* hen toestond om naar Jerusalem terug te keeren, om den tweeden Tempel te stichten, er slegts 42,360 uit Babel gingen, en dit getal niet dan van de geringste Classe was zamengesteld, terwyl de ryken te Babel bleven.

De liefde jegens het Vaderland is een zo natuurlyk, zo levendig gevoel onder de Joden, en zodanig overeenkomstig hun Godsdienstig geloof, dat een Fransche Jood zich in Engeland, zelfs te midden der andere Joden, als Vreemdeling beschouwt, en dat het even aldus met eenen Engelschen Jood in Frankryk gelegen is.

Dit gevoel gaat tot die hoogte, dat men in de jongste Oorlogen Fransche Joden tot het uiterste heeft zien vegten met Joden der Landen, waarmede Frankryk in Oorlog was. Er zyn veelen, welke zich met eervolle lidtekenen hebben bedekt, en anderen, welke op het Veld van eer doorslaande bewyzen hunner dapperheid hebben gegeven.

H O L L A N D.

LEEUWARDEN *den* 17 *September.* Het Garnisoen dezer Stad, uitmakende het 2de en 3de Battaillon van het Agtste Regiment Koninglyke Infantery, onder het commando van den Collonel *C. Pitcairn*, is deze morgen te vyf uuren van hier met Schepen, naar Groningen vertrokken.

⁂ Heden avond ten tien uuren, verlostte door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *HUBERTA STEENSMA*, geliefde Huisvrouw van

Gorredyk den
8 September 1806.

JOH. SYMONSZ. ZWART.
Genees en Heelmeester.

⁂ Heden middag circa 12 uur, verlostte zeer voorspoedig van twee welgeschapen ZOONTJES, de Huisvrouw van

Oosterwolde den 13 September 1806. P. G A S I N J E T.

Z E E T Y D I N G E N.

Den 10 September in Texel niets gepasseerd. De wind West.

Den 11 dito binnen gekomen R. Bunker, van New-York. J. Barth, Capt. Warren, beide van Baltimore. Het Schip *May Elisa*, van Rhode-Island. De wind West Zuid-West. Niets uitgezeild.

Den 9 en 10 dito in het Vlie binnen gekomen H. K. Paulsen, van Stokholm. J. H. Jungman, van Riga. P. van der Plas, U. S. de Vry, beide van Varel. J. Damstra, van Grietzyl. R. S. Visser, van Katwyk. H. H. Tholen, van Embden. De wind Zuid-West.

Uitgezeild J. Dirks, naar Bergen. A. Knudsen, D. Christense, beide naar Noorwegen. T. J. Sonnikse, naar Randers. T. Jans, naar Embden.

Den 8 dito by West-Terschelling niets gepasseerd.

Te Marseille is gearriveerd Capt. Smith, van Drontheim.

Te Port-a-Port P. Hustedt, van Hamburg.

Te Bilboa Capt. Tonig, van Bergen.

Te Bourdeaux Capt. Dich, van Drontheim. Capt. Krog, van Flensburg. Capt. Wende, van Bergen. Capt. Roos, van Hamburg. Capt. King, van Tonningen.

Te Nantes Capt. Friedrichsen, van Lauerwig.

Te Antwerpen J. P. Lotberg, van Embden, laatst van Vlissingen.

Te Bristol Capt. Stevens, van St. Andero.

Te Londen P. Braren, van Cadix. F. Wolff, van Fredrikstad.

Te Hull F. Parlevliet, van Bergen. E. C. de Haas, van Tonningen.

Te Archangel Capt. Klein, van Hamburg.

Te Riga N. Petersen, van Lubeck.

Te Christiania S. N. Thygensen, van Amsterdam.

Te Oostrisoer L. Telleffen, O. Petersen, beide van Amsterdam.

Op de Jahde J. Johansen, van Barcelona.

Op de Wezer P. König, van Stokholm.

Voor Amsterdam zyn genaderd W. J. Uyl, van Embden. F. Hendriks, van Bremen, H. Breekwold, H. Dreyer, H. Kroger, H. Schuld, alle van Blankenese.

Volgens een Brief van Londen, in dato 29 Augustus l. l., was het Turksch Schip *St. Nicoso*, Capt. N. di Giovanni Madioti, van Smirna naar Amsterdam gedestineerd en te Plymouth binnen gezonden, vrygegeven.

Te Plymouth zyn binnen gezonden de Schepen *Trendevenner*, Capt. Menck, en *Johannes*, Capt. Molbye, beide van Cette; *Habet*, Capt. Naeskil, en *Diana*, Capt. Lubke, beide van Bourdeaux. —— Ook is aldaar, wegens lekkagie en om order, binnen gekomen het Schip Graaf *Bernstorf*, Capt. Larsen, van Barcelona.

By Husem is verongelukt een groot Schip, met Zuiker en Fruit van Port-a-Port naar Hamburg gedestineerd; de naam onbekend. Men had Vaartuigen derwaards gezonden, om, zo veel mogelyk, te bergen; een Boot met Zuiker en Laurierbladen was reeds te Husem aangekomen.

Te Mallaga is binnen gekomen Capt. H. Arfweidson, van Livorno en Palermo naar Liverpool gedestineerd; dezelve was eenige dagen te vooren onder Zweedsch Convooy vertrokken.

Volgens Brieven van Londen, in dato 5 dezer, waren de Schepen van Surinamen, Demerary en Berbice, te Tortola aangekomen, van waar de geheele Vloot, onder geleide van één Schip van Linie en twee Fregatten, den 2 Augustus naar Engeland zouden vertrekken.

HET GEMEENTE BESTUUR VAN DE STAD SNEEK, zal op Dingsdag den 7 October 1806, 's namiddags te 2 uur præcys, op het Raadhuis aldaar, publiek by Strykgeld aan de Meestbiedende Verhuren: De HUIZINGE en HERBERG, met de daar aan behorende TAP en TOLLEN op Crinserarm onder Rauwerd, en zulks voor vyf Jaaren, ingaande den 12 Mei 1807. Zynde de Conditien intusschen te vernemen ter Secretarye van gemelde Stad.

DROST benevens het GEMEENTE BESTUUR van LEEUWARDERADEEL, convoceeren by dezen de Gereformeerde Floreenplichtige Ingezetenen van den Dorpe Huizum, tegen Maandag den 29 September 1806, des voordemiddags ten elf uuren in de Kerk aldaar, ten einde uit derzelver midden te stemmen Zes Gecommitteerden, om met *Drost* benevens het *Gemeente Bestuur* te zorgen voor de vervullinge der Schoolvacature in gemelden Dorpe. En na deze Stemming te delibereeren en besluiten op zodanig voorstel, als de Comparanten door de Kerkvoogden omtrent de Floreen Ontvanger van Huizum, zal worden gedaan.

Voorts worden de Liefhebbers tot het waarnemen van die SCHOOL, als mede van de Post als ORGANIST aldaar verzogt, om op Donderdag den 2 October 1806, 's morgens ten 9 uuren te compareren in de Kerk van Huizum, ten einde Proeven van hunne bekwaamheid te geven, en bewyzen van een goed zedelyk gedrag te produceren.

En tot narigt der Sollicitanten, dient, dat het Tractement boven de Schoolpenningen bedraagt 51 Caroli Guldens uit de Kerkebeurs, en 208 - 10 - : uit de Opkomsten van Landhuuren en Grondpagten; dog omtrent welke laatste Post mogelyk eenige nadelige schikkingen zullen moeten plaats hebben.

Ter Ordonnantie van Dezelve,
E P E U S C A T S.

De Secretaris S. WYBENGA, zal na bekomen Consent van het Hof van Vriesland, publiek by Strykgeld Verkopen: Een agtste gedeelte over hoog en laag in eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR cum ann., staande en gelegen onder Hitzum, groot over 't geheel 86 Pondem., belast met 22 Florenen, by *Sipke Rients* in huuring gebruikt tot Petri en den 12 Mei 1812, voor *f* 500-:-: vry Geld in 't Jaar; breder by Billetten. Wie hier aan gading maakt, kome op HEDEN den 18 en 25 September 1806, by de Schryving en Verhoging, en den 2 October daar aanvolgende by den finalen Palmslag, telkens 's namiddags 2 uur, ten huize van *Bauke Rientzes Westra*, Castelein in de Roskam te Franeker, en Kope op Conditien dan voortelezen en intusschen te vernemen by voorschreven Secretaris te Franeker.

De Secretaris S. WYBENGA, præsenteert publiek by Strykgeld te Verhuuren, voor den tyd van vyf aaneenvolgende Jaaren, ingaande Petri 1807:

I. Zeven Pondematen uitmuntend hoog en oud GREIDLAND, gelegen aan de Buuren van den Dorpe Riedt, ten Zuiden van de Rydweg, by *Jouw Sybrens* in gebruik, belast met 2 Floreen, deze zeven Pondematen Greidland worden in vier Percheelen verhuurd, om tot Hooitjerye gebruikt te worden, kunnende drie weken na Allerheiligen een begin met omhakken gemaakt worden.

II. Drie Pondematen BOUWLAND, gelegen ten Zuiden agter het vorige Percheel, belast met ½ Floreen, en by dezelfde in gebruik.

III. Twee Pondematen BOUWLAND, liggende ten Westen naast de beide vorige Percheelen, belast met ½ Floreen, en by dezelfde in gebruik.

IV. Eene STELPHUIZINGE, staande in de Buuren te Riedt, welke voor vier Jaaren ingaande den 12 Mei 1807, wordt verhuurd in twee gedeelten, als:

1. Een KAMER, met de Schuursruimte, het Hornleger en een aparte Zomerwoning, invoegen thans by *Jouw Sybrens* cum ux. wordt bewoond en gebruikt.
2. Een KAMER, by *Gerryt Jouws* in gebruik.

Wie hier aan gading maakt, kome op Dingsdag den 23 September 1806, 's namiddags 2 uur præcys, by de Schryving en finale Palmslag, in de Herberg te Riedt, en Huure op Conditien, dan voortelezen en intusschen te vernemen by voorschr. Secretaris te Franeker.

De Secretaris S. WYBENGA, zal na bekomen Consent van den Hove van Vriesland, publiek by Strykgeld Verkopen:

I. 5 Pondematen uitmuntend GREIDLAND, belast met 1 Floreen, liggende ten Noorden van de Rydweg onder den Dorpe Riedt, by *Jouw Sybrens* in huur gebruikt tot Petri 1807, en dan vry te aanvaarden.

II. 4 Pondematen dito GREIDLAND, belast met 1 Floreen, liggende naast het eerste Percheel, by dezelfde in gebruik en te aanvaarden als vooren.

III. 4 Pondematen dito GREIDLAND, belast met 1 Floreen, liggende naast het tweede Percheel, by dezelfde in gebruik en te aanvaarden als vooren.

Wie gading maakt, kome op Dingsdagen den 23 en 30 September 1806, by de Schryving en Verhoging, en den 7 October daar aan volgende by den provisioneelen en finalen Palmslag, telkens 's namiddags 2 uur præcys, in de Herberg te Riedt, en Kope op Conditien, dan voortelezen en intusschen te vernemen by voorschreven Secretaris te Franeker.

De Secretaris S. WYBENGA en Dr. A. STINSTRA, te Franeker, præsenteeren publiek by Strykgeld te Verkopen:

I. Een by uitnemenheid groot en zeer beklant TICHELWERK, met deszelfs Turflootsen, Veenthuis en Mathok, vyf Plaatzen en zeer ruim Steenplak, met de daar by staande [illegible] Woonhuizinge, voorzien van diverse Vertrekken, Buithuis en Hovinge cum ann., [illegible] gelegen aan de Noordzyde van de Harlinger Trekvaart onder den Dorpe Midlum, [illegible] dit alles by Mejuffrouw *Hendrina Wildschut*, Wed. wylen den Hr. *Pieter J. Han*[illegible] te Harlingen, als Eigenaarse, wordt gedreven en gebruikt. Zynde dit Tichelwerk [illegible] gepasseerde Voorjaar voorzien van zes nieuwe Sluitbalken, en nog in andere opzichten veel vernieuwd.

II. Één en één half Pondm. GREIDLAND, gelegen agter het eerste Percheel, onder [illegible] Dorpe, by *Jacob Rientzes* in huuringe gebruikt; alles vier weken na den finalen [illegible] vry te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Maandagen den 6, 13 en 20 October 1806, by de Schryving, Verhoginge en finalen Palmslag, telkens 's avonds zes uuren præcys, ten huize van [illegible], Castelein in de Herberg Roma, te Harlingen, en Kope op Conditien, dan voortelezen en intusschen te vernemen by voorschr. Actuarien.

DROST benevens het GEMEENTE BESTUUR van HASKERLAND, convoceeren de Hervormde Floreenplichtigen van den Dorpe Westermeer, op Dingsdag den 30 September 1806, 's voordemiddags om 10 uur, in het Rechthuis op de Joure, tot het opnemen en sluiten der Kerke-Rekeninge, en het Stemmen van een nieuwe Kerkvoogd.

Ter Ordonnantie van Dezelven, W. VAN EYCK, *Secretaris.*

De Floreenplichtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst worden geconvoceerd, om op den 24 September 1806, te elf uur, te compareeren in de Kerk te Gaastmeer, om in Perzoon, of by behoorlyke Volmacht, te stemmen een PREDIKANT, in de vaceerende gecombineerde Gemeente van de Gaastmeer en Nieuwhuizum, en zulks volgens het Reglement daarvan zynde.

Uit naam des Kerkenraads van voornoemde Gemeente,
S I E K S Y M E N S.

DE HEEREN GECOMMITTEERDEN van het WORKUMER NIEUWLAND, gedenken op Zaturdag den 27 September 1806, nademiddags om twee uur, ten huize van de Wed. *R. Stallinga*, Casteleinsche op de Sluis te Workum, publiek aan de Minstaannemende aan te Besteeden: Het Inheijen van circa Zes Roeden PAALWERK, de Buiten PAAL van 21 en 24 Voet, en de Middel PAAL een-derde van 21 Voet, en twee-derde van 18 Voet. —— Wyders het Inslaan van 439 STOPPAALEN, ter lengte van 21 Voet, alles met de Leverantie der PAALEN zelve. —— Voorts nog het maken van 6 Roeden KISTWERK. Wie hier aan gadinge maakt, koome op voorschreven Tyd en Plaatze, en neeme aan op Conditien als dan voor te leezen.

Z E G H E T V O O R T.

Dr. SJOERD S. WYMA te Harlingen, zal aldaar op Woensdagen den 1, 8 en 15 October 1806, by de Beschryving, Verhoging en finale Palmslag, telkens 's nademiddags om twee uuren præcies, in het Heeren Logement by *H. Winter*, publiek aan de Meestbiedende præsenteren te Verkopen: Zekere *twee derde* gedeeltens over hoog en laag in eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR, cum annexis, staande en gelegen te Hiemert, onder den Dorpe Burgwerd, groot over het geheel 63½ Pondematen, waar van *drie* Pondematen Terp-Bouwland en de overige Pondematen Greide zyn, bezwaard met 20 Floreen, 21 Strs. en 8 Penn., by *Bouwe Bouwes* cum uxore in huuring gebruikt, tot Petri en Mei 1808, voor 8 Glds. en 5 Strs. de Pondemate vry Land in het Jaar. Breder by Billetten.

Drn. T. K. WIERDSMA, E. CATS, E. JONGSMA, beneffens de Notaris J. C. KUTSCH, præsenteren publiek by Strykgeld te Verkopen: Eene extra schoone uitmuntende ZATHE en LANDEN, met Huizinge, Schuure, Hoovinge, Boomen en Plantagie cum omnibus annexis, in het geheel groot na naam en faam tagtig Pondematen, tot 1 January 1806 belast geweest met 17 Floreen en zeven-en-twintig Stuivers, staande en gelegen even buiten den Dorpe Stiens, door *Jacob Jans* als huurder wordende gebruikt, en zulks in zeventien Percheelen, Petri en Mei 1808 vry van huuringe. Wie gadinge maken, komen op Zaturdagen den 27 September 1806 by de Beschryvinge, den 4 October daar aanvolgende by de Verhoging en provisioneele Palmslag, en den 11 dito by den finalen Palmslag, telkens 's nademiddags om twee uur præcys, ten huize van de Koffyschenker *Nicolaas Lourens*, by het Stadshuis te Leeuwarden, en Kopen op Conditien dan voor te lezen, die intusschen te vernemen zyn by den Advocaat *E. JONGSMA* en den Notaris *J. C. KUTSCH*, beide te Leeuwarden.

De Advocaat P. J. METZ, op de Nieuwebuuren te Leeuwarden, præsenteert publiek by Strykgeld aan de meestbiedende te Verkopen: Een zeer hegte en wel ter Neering staande HUIZING, op de Vleeschmarkt, thans bewoond door de Wed. *H. Post.* Een DITO, staande op de Eewal, op de hoek van de Zuipsteeg, bewoond door ... *Pas*; beide op den 12 Mei 1807 vry te aanvaarden. Plaats en tyd zullen nader bekend gemaakt worden.

De Secretaris CATS, zal op Maandag den 29 September 1806, 's avonds ten 5 uur, ten huize van *J. Tjallingii*, Koffyschenker op de Ewal binnen Leeuwarden, publiek by Strykgeld præsenteren te Verkopen:

I. Een fraaye en wel betimmerde HUIZINGE, in de Korfmakers Straat te Leeuwarden, by Mejuffrouw de Weduwe wylen de Heer *van Peisen*, als Huurdersche wordende bewoond.

II. Een hegte HUIZINGE en BAKKERY, staande op de Weert aldaar, by *P. D. Tulleners* cum uxore als Huurders wordende bewoond en gebruikt.

III. Een hegte HUIZINGE op de Ewal aldaar, by de Mr. Zilversmid *A. Feenstra* cum uxore als Huurders wordende bewoond.

IV. Een HUIZINGE en BLEEKVELD in het Agterom by het Arsenaal, by *Sybren Broers* als Huurder wordende bewoond.

Zynde alle den 12 Mei 1807 vry van Huuringe.

De Secretaris H. CANNEGIETER, zal op Vrydag den 26 September 1806, 's morgens om 11 uur, ten huize van *J. J. de Graaf*, Koopman aan de Eerensumerzyl onder Friens, by Veiling Verkopen: 10 Ladingen Zwols Eiken HOUT, van diverse zoorten. 80 Eiken BALKEN van 36 tot 65 Voeten. — 60 Zwaare Dennen BALKEN van 60 tot 104 Voeten. — 100 KLOSSEN van diverse lengte. — 200 ASYN STOKKEN.

De Secretaris A. J. CONRADI tot Harlingen, zal aldaar op Woensdag den 24 September 1806, des nademiddags om één uur, in de Herberg Roma, by Veiling presenteren te Verkopen: Een party Noordsche BALKEN, voorts JUFFERS, COLDERS en DELEN, en een party CLAPHOUT, enz.; als mede een party Riga BALKEN, uit het Schip *Constantin Polewitsz.*

P. BOOTSMAN, Secretaris en Boelgoeds Ontvanger van Schoterland, zal op Maandag den 22 September 1806 en volgende dagen, by Boelgoed en gereden Gelde præsenteren te Verkopen: Een Kapitaale INBOEDEL, bestaande in Meubilen en Huisgeraaten, Linnen en Wollen, Bedden met derzelver toebehoren, Spiegels, Tafels, Klokken, Kasten, Porceleinen en Aardwerk, als mede een menigte nieuwe Koperen Ketels, Emmers, Blikgoed, en een parthy Koper en Lood; sampt KOPERSLAGERS GEREEDSCHAPPEN, en wat meer ten voorschyn zal worden gebragt. Wie gadinge hier aan maakt, kome op voorsz. tyd ten Sterfhuize van *Jan Hendriks Wykel*, in leven Meester Koperslager op de Dragt op 's Heerenveen, en Kope na zyn gelieven.

Die iets verschuldigd is aan, of te prætendeeren heeft van den Boedel van wylen den Heer *LAMBERT JORIS DE HAAN*, te Leeuwarden overleeden, wordt verzogt daarvan ten spoedigsten, en wel vóór den eersten October 1806, aangave te doen aan Dr. *L. D. WARTNA*, te Leeuwarden.

Te LEEUWARDEN ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.